

продуктивність травостою. *Зб. наук. праць Всеукраїнської наук.-практ. конф. «Актуальні питання сучасних технологій вирощування с.-г. культур в умовах змін клімату»* (15-16 червня 2017 р., м. Кам'янець-Подільський). Тернопіль : Крок, 2017. С. 52-54.

2. Мащак Я. І., Рудавська Н. М. Вплив удобрення і біопрепаратів на продуктивність бобово-злакової травосумішки. *Корми і кормовиробництво*. 2011. Вип. 70. С. 76–79.

3. Пулю В.Л. Застосування біостимуляторів росту рослин на природних пасовищах Передкарпаття України. *Аграрна наука – виробництво: Тези доповідей V державної науково-практичної конференції* (23-25 листопада 2006 р., м. Біла Церква). Ч. 1. Біла Церква, 2006. С. 11.

Люшняк Ольга
здобувач кафедри
рослинництва, селекції та насінництва
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ УДОБРЕННЯ НА ЩІЛЬНІСТЬ ЛУКОПАСОВИЩНИХ ТРАВ

У комплексі заходів, спрямованих на підвищення продуктивності багаторічних фітоценозів, є ефективне використання генетичного потенціалу бобових і злакових трав. Саме тому, підвищення продуктивності сіяних лучних травостоїв на основі їх потенціальних можливостей на сьогоднішній день набуває особливого значення, як один із шляхів підвищення конкурентоздатності тваринницької продукції [1].

Кормові угіддя в західному регіоні України займають близько 2 млн га, з яких низинні – 396 тис. га. У Львівській області кормові угіддя становлять близько 400 тис. га, або 32 % с.-г. угідь. За даними вчених, в Україні необхідно збільшити площі природних кормових угідь у 2,7 рази, так як через розораність площа ріллі в 5 разів перевищує лукопасовищні угіддя [1, 3].

Виростити якісний корм або сіно без добрих травостоїв неможливо, так стверджують ряд дослідників. Свіжа трава з пасовищ, що вільно споживається тваринами, є надзвичайно цінним кормом та прекрасним джерелом протеїну, мінеральних речовин. До того ж утримання тварин на пасовищах дозволяє економніше витратити інші корми [2].

Аналіз дослідних даних і передового виробничого досвіду свідчить про можливість підвищення врожаю на луках за допомогою мінеральних добрив на 80–100 ц/га сухої маси, тобто у 4 – 5 разів. Мінеральні добрива на культурних травостоях застосовують залежно від видового складу травостою. На злакових травостоях вносять повне мінеральне добриво, а на бобово-злакових – фосфорні і калійні [3].

Щільність лучного і пасовищного фітоценозу відіграє значну роль у взаємовідносинах різних видів трав. Впливаючи на густоту рослин, їх можна в певній мірі підвищувати урожайність травосумішок, враховуючи біологічні особливості видів, їхню реакцію на фактори зовнішнього середовища.

Впродовж років дослідження ми вивчали зміну щільності травостою залежно від

удобрення. Нами встановлено, що за ці роки найбільша кількість пагонів – 2145 шт./м² була відмічена на варіанті із бобово-злаковим травостоєм, а найменша – на ділянках третього року використання – 1068 шт./м².

В умовах Лісостепу західного в середньому за роки досліджень та пасовищного використання травостою найбільшу кількість пагонів було відмічено на варіанті з внесенням повного мінерального добрива з розрахунку N₄₅P₄₅K₆₀ та інокуляції насіння – 1697 шт./м².

На варіанті де використовували лише мінеральне добриво у цій же дозі щільність травостою була меншою (1544 шт./м²). Внесення азотних добрив створювало найкращі умови для кущення злаків.

Внесення лише фосфорних і калійних добрив в нормі P₄₅K₆₀ сприяло зростанню чисельності пагонів в більшій мірі лише бобових трав на 15%.

Висновок. Використання мінеральних добрив та інокуляції у на лукопасовищних травостоях в умовах Лісостепу західного сприяло значному збільшенню кількості пагонів та підвищенню урожайності зеленої маси пасовища.

Список використаних джерел

1. Рудавська Н. М., Ткачук Ю. С. Щільність сіяних фітоценозів. *Передгірне та гірське землеробство і тваринництво*. 2016. Вип. 59. С. 150–155.
2. Степанченко В.М. Продуктивність бобово-злакового травостою залежно від підбору трав в умовах Західного Лісостепу України. *Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету*. 2011. Вип. 19. С. 93–96.
3. Котяш У. О., Панахид Г. Я., Ярмолюк М. Т. Вплив мінеральних добрив на продуктивність багаторічного лучного травостою. *Корми і кормовиробництво*. 2012. Вип. 73. С. 189–192.

Малюк Тетяна

канд. с-г. наук, с.н.с., заст. директора з наукової та інноваційної роботи

Козлова Лілія

канд. с-г. наук, науковий співробітник

Пчолкіна Наталія

молодший науковий співробітник

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН

Мелітополь, Україна

ОПЕРАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ПОЛИВНОГО РЕЖИМУ В ІНТЕНСИВНИХ НАСАДЖЕННЯХ ЧЕРЕШНІ

Обов'язковою умовою впровадження інтенсивних технологій у процес вирощування насаджень черешні як провідної культури півдня України є раціональне застосування зрошення. По-перше, це пов'язане з поверхневим розташуванням кореневої системи дерев в інтенсивних садах, яка освоює менший об'єм ґрунту, ніж сильнорослі дерева, по-друге – з тим, що вологозабезпеченість окремих періодів вегетації у зоні